Professionsbachelorer i ernæring og sundhed

En beskæftigelsesundersøgelse

Professionsbachelorer i ernæring og sundhed

En beskæftigelsesundersøgelse

2008

Professionsbachelorer i ernæring og sundhed

© 2008 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Bemærk:
EVA sætter komma efter Dansk Sprognævns anbefalinger, dvs. at der som hovedregel ikke sættes komma foran ledsætninger

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7858-484-6

Indhold

1 Resume 5

2 Indledning 7
2.1 Baggrund 7
2.2 Formål 7
2.3 Metode og organisering 7
2.4 Læsevejledning 8

3 Om dimittenderne 9
3.1 Fordeling på uddannelsesinstitution 9
3.2 Fordeling på afslutningstidspunkt 10
3.3 Fordeling på speciale 10
3.4 Omfang og karakter af merit 11

4 Beskæftigelsesforhold 12
4.1 Fra dimission til uddannelsesrelateret beskæftigelse 12
4.1.1 Institutionsrelaterede forskelle 13
4.1.2 Specialerelaterede forskelle 14
4.1.3 Forskelle relateret til afslutningsår 14
4.1.4 Socioøkonomisk status før og nu 14
4.2 Sektor og branche 15
4.2.1 Institutionsrelaterede forskelle 15
4.2.2 Specialerelaterede forskelle 16
4.2.3 Omfang af jobskift 16
4.2.4 Fordeling på brancher i den offentlige sektor 16
4.2.5 Fordeling på brancher i den private sektor 17
4.2.6 Branchetilknytning før og nu 17
4.3 Stillingskategori og ugentlig arbejdstid 17
4.3.1 Stillingskategori 17
4.3.2 Ugentlig arbejdstid 18

5 Beskæftigelsens relevans 20
5.1 Anvendelse af uddannelsesbaserede kompetencer 20
5.2 Beskæftigelsens uddannelsesrelevans 21

Appendiks
Appendiks A: Metode 23

1 Resume

Denne rapport præsenterer resultaterne af en spørgeskemaundersøgelse om beskæftigelsen blandt dem der til og med september 2008 er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed.

Undersøgelsen besvarer to hovedspørgsmål:

- I hvilken grad har dimittenderne fra uddannelsen fundet beskæftigelse?
- I hvilken grad har den eventuelle beskæftigelse været inden for et – i forhold til uddannelsen – fagligt relevant felt?

Derudover fokuserer undersøgelsen på om der er sammenhænge mellem dimittendernes angivelse og vurdering af deres beskæftigelsesforhold på den ene side og baggrundsforhold som specialeretning, uddannelsessted og dimittendår på den anden.

Dimittendernes beskæftigelsesgrad
80 % af dem der er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed til og med september 2008 har været i beskæftigelse siden de dimitterede fra uddannelsen. De resterende er under uddannelse (10 %) eller arbejdsløse (10 %). Andelen der var i beskæftigelse på undersøgelsestidspunktet, var 74 %.

Der er ikke nævneværdig forskel i andelen af relativt nyuddannede der har været i beskæftigelse inden for de første år efter dimission, blandt dem der er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed til og med september 2008, og dem der dimitterede fra uddannelserne til ernærings- og husholdningsøkonom, økonoma eller klinisk diætist i perioden 1998 til 2002.

Graden af relevant beskæftigelse
65 % af dem der er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed til og med september 2008, er kommet i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen.

Der er imidlertid også 35 % af den samlede dimittendgruppe der angiver at de endnu ikke har været i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen.

Andelen af den samlede dimittendgruppe der endnu ikke har været i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, er størst blandt dimittenderne fra Suhr's og Ankerhus, blandt dem med speciale i ernæring og fysisk aktivitet, sundhedskommunikation og human ernæring og ikke overraskende blandt dem der er dimitteret i 2008. Den andel der kommer i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen inden for de første tre måneder efter at de har afsluttet uddannelsen, er dog stigende over perioden.

Relevant beskæftigelse fordelt på sektorer og brancher
De fleste af de dimittender der er kommet i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, er beskæftiget i den offentlige sektor. Det gælder især dimittenderne fra Jysk CVU og dem med specialerne cateringledelse og klinisk diætetik. Sygehusvæsenet og offentlige sociale institutioner er de brancher hvor flest blandt de offentligt ansatte dimittender er ansat.

Private sundhedstilbud er den branche hvor flest blandt de privatansatte dimittender er ansat, men også industrien, herunder fødevareindustrien og private sociale institutioner og foranstalt-

ninger, er typiske ansættelsessteder i den private sektor. Andelen af dimittender der er ansat i den private sektor, er højest blandt dem med speciale i produktudvikling. Antallet af selvstændigt erhvervsdrivende er begrænset.

Sammenligner man med branchetilknytningen i 2003 blandt dem der dimitterede fra uddannelserne til ernærings- og husholdningsøkonom, økonoma eller klinisk diætist i perioden 1998 til 2002, er andelen der er ansat i det offentlige sundhedsvæsen, private sundhedstilbud og industrien, herunder fødevareindustrien, betydeligt højere blandt de relativt nyuddannede der er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed til og med september 2008.

Relevant beskæftigelse fordelt på stillingstyper og ugentlig arbejdstid
9 ud af 10 dimittender er ansat på medarbejderniveau i deres første beskæftigelse. De der er blevet ansat i lederjob, findes primært blandt dem med speciale i cateringledelse, serviceledelse samt ernæring og fysisk aktivitet.

Lidt over halvdelen af dimittenderne blev ansat til 37 timer om ugen eller mere i deres første job. En femtedel blev ansat til 30-36 timer om ugen. Andelen med en arbejdstid på minimum 30 timer om ugen i deres første job er størst blandt dem med speciale i cateringledelse, serviceledelse eller produktudvikling og lavest blandt dem med speciale i ernæring og fysisk aktivitet.

Gennemsnitligt er dimittendernes ugentlige arbejdstid ifølge deres ansættelseskontrakt øget i løbet af undersøgelsesperioden.

Dimittendernes vurdering af beskæftigelsens relevans i forhold til deres uddannelse
Langt hovedparten af de dimittender der er beskæftiget på baggrund af uddannelsen, vurderer at de anvender de kompetencer de har tilegnet sig gennem uddannelsen, i minimum halvdelen af deres arbejdstid. Opdelt på specialer er denne andel særligt høj blandt dimittender med speciale i klinisk diætetik.

Langt hovedparten af dimittenderne vurderer også at deres nuværende beskæftigelse i høj grad eller i meget høj grad er relevant i forhold til deres uddannelse som professionsbachelor i ernæring og sundhed. Også her er andelen absolut højest blandt dem med speciale i klinisk diætetik.

2 Indledning

2.1 Baggrund

I 2002 blev professionsbachelor i ernæring og sundhed oprettet som en ny uddannelse der samlede de tidligere uddannelser til økonoma, ernærings- og husholdningsøkonom og klinisk diætist.

Uddannelsen blev oprindeligt udbudt tre steder i landet, nemlig på Suhr's Seminarium (Den flerfaglige professionshøjskole i Region Hovedstaden), Ankerhus Seminarium/CVU Sjælland (University College Sjælland) og Jysk CVU (VIA University College). Siden 2005 er uddannelsen også blevet udbudt af CVU Sønderjylland (University College Syd).

De første studerende dimitterede som professionsbachelorer fra den nye uddannelse omkring årsskiftet 2005/2006. På University College Syd dimitterer de første studerende omkring årsskiftet 2008/2009. På landsplan optages der i øjeblikket årligt lidt under 600 studerende på uddannelsen.

I 2005 gennemførte Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) for Undervisningsministeriet en større analyse af det potentielle arbejdsmarked for professionsbachelorer i ernæring og sundhed. På det tidspunkt var der endnu ingen færdiguddannede dimittender. Undervisningsministeriet har derfor i september 2008 bedt EVA om at undersøge hvordan arbejdsmarkedet reelt ser ud for de færdiguddannede professionsbachelorer.

2.2 Formål

Undersøgelsens specifikke formål er at besvare følgende to hovedspørgsmål:

- I hvilken grad har dimittenderne fra uddannelsen fundet beskæftigelse?
- I hvilken grad har den eventuelle beskæftigelse været inden for et – i forhold til uddannelsen – fagligt relevant felt?

Derudover skal undersøgelsen give indblik i om der er sammenhæng mellem dimittendernes specialeretning og deres beskæftigelsesforhold, og undersøgelsesresultaterne skal – hvor det er relevant og muligt – sammenlignes med resultaterne af den arbejdsmarkedsundersøgelse som EVA gennemførte i 2005.

2.3 Metode og organisering

Da der endnu ikke findes tilgængelige registeroplysninger der kan anvendes til en analyse af beskæftigelsessituationen blandt dem der er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed, er undersøgelsens datagrundlag en spørgeskemaundersøgelse. Undersøgelsen er således baseret på dimittendernes egne informationer om beskæftigelsesgrad, beskæftigelsesfelt m.m. Informationerne er indhentet via en elektronisk spørgeskemaundersøgelse blandt alle der er dimitteret som professionsbachelorer i ernæring og sundhed til og med september 2008.

I spørgeskemaet er både beskæftigelsesmæssig situation og beskæftigelsesfelt blevet operationaliseret på gængs måde så der er sammenhæng med anden beskæftigelsesstatistik og dermed blandt andet med EVA's undersøgelse fra 2005. Hvor det er relevant og muligt indeholder rapporten således en perspektivering af undersøgelsesresultaterne i form af en beskrivelse af forskelle og ligheder mellem resultaterne fra den tidligere gennemførte og den aktuelle undersøgelse.

Undersøgelsen er gennemført i oktober 2008, og der er opnået en høj svarprocent på 68 %. De 32 % der har valgt ikke at deltage undersøgelsen, fordeler sig jævnt på de tre uddannelsesinstitutioner, og EVA betragter derfor undersøgelsens resultater som dækkende for samtlige professionsbachelorer i ernæring og sundhed. Appendiks A uddyber undersøgelsens metodiske fremgangsmåde og vurderer undersøgelsens kvalitet.

Undersøgelsen er gennemført af specialkonsulent Signe Ploug Hansen (projektleder) og metodemedarbejder Martin Nielsen.

2.4 Læsevejledning

Ud over et resume og dette indledende kapitel indeholder rapporten tre kapitler. Kapitel 3 indeholder en række baggrundsoplysninger om dem der er dimitteret som professionsbachelorer i ernæring og sundhed til og med september 2008, og som har deltaget i undersøgelsen. I kapitel 4 følger en beskrivelse og analyse af disse dimittenders beskæftigelsesforhold. Kapitlet har særligt fokus på de dimittender der er kommet i beskæftigelse på baggrund af deres uddannelse til professionsbachelor i ernæring og sundhed. Kapitel 5 ser specifikt på denne dimittendgruppes vurdering af om deres nuværende beskæftigelse er relevant i forhold til deres uddannelse som professionsbachelorer i ernæring og sundhed. Appendiks A beskriver undersøgelsens metode.

For læsevenlighedens skyld anvendes betegnelsen dimittenderne når der er tale om dem der er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed til og med september 2008, og som har deltaget i undersøgelsen.

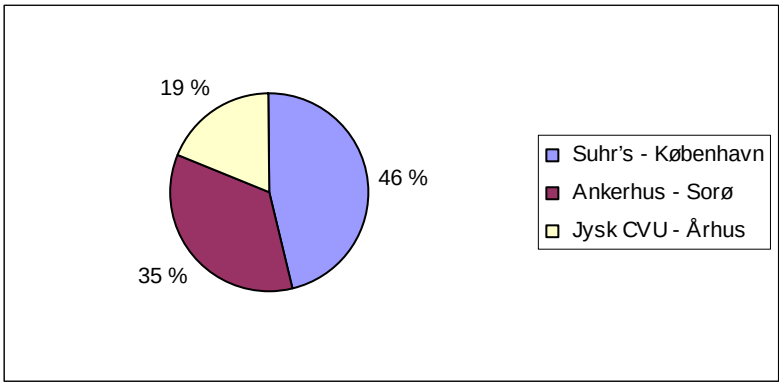
3 Om dimittenderne

Dette kapitel beskriver en række baggrundsforhold som i de efterfølgende kapitler vil blive anvendt til at undersøge om der er sammenhænge mellem dimittendernes beskæftigelsesmæssige forhold og deres baggrund. Et af de baggrundsforhold kapitlet beskæftiger sig med, er hvordan dimittenderne fordeler sig på de tre uddannelsesinstitutioner hvorfra der hidtil er dimitteret professionsbachelorer i ernæring og sundhed. De øvrige forhold er hvordan dimittenderne fordeler sig på de hidtidige afslutningsår og på de syv aktuelle specialer. Afslutningsvis beskriver kapitlet i hvilket omfang dimittenderne har fået merit for et eller flere studieelementer på baggrund af en tidligere uddannelse eller et tidligere kursus, og hvilke elementer der typisk gives merit for.

3.1 Fordeling på uddannelsesinstitution

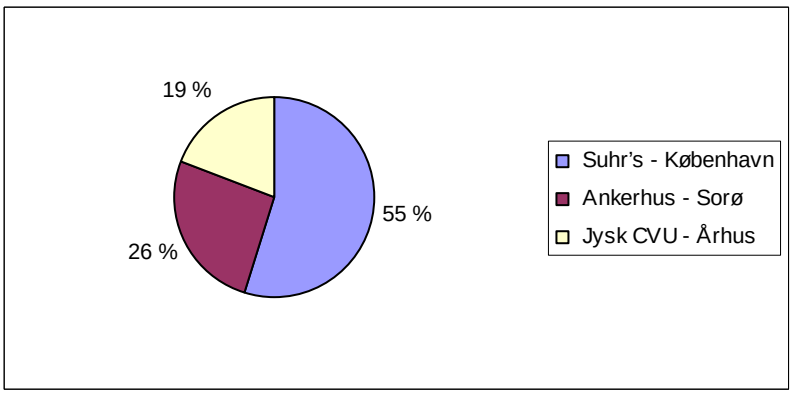
Figur 1 og 2 illustrerer fordelingen på de tre institutioner med hensyn til hvor de dimittender der har besvaret spørgeskemaet, påbegyndte deres uddannelse, og hvor de afsluttede den. Figurerne viser at Suhr's er den største institution hvad angår både antallet af studerende der påbegynder uddannelsen, og antallet af studerende der afslutter uddannelsen, mens Ankerhus er den næststørste institution og Jysk CVU den mindste.

Figur 1
Dimittendernes fordeling på påbegyndelsessted (N = 504)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

Figur 2
Dimittendernes fordeling på afslutningssted (N = 513)

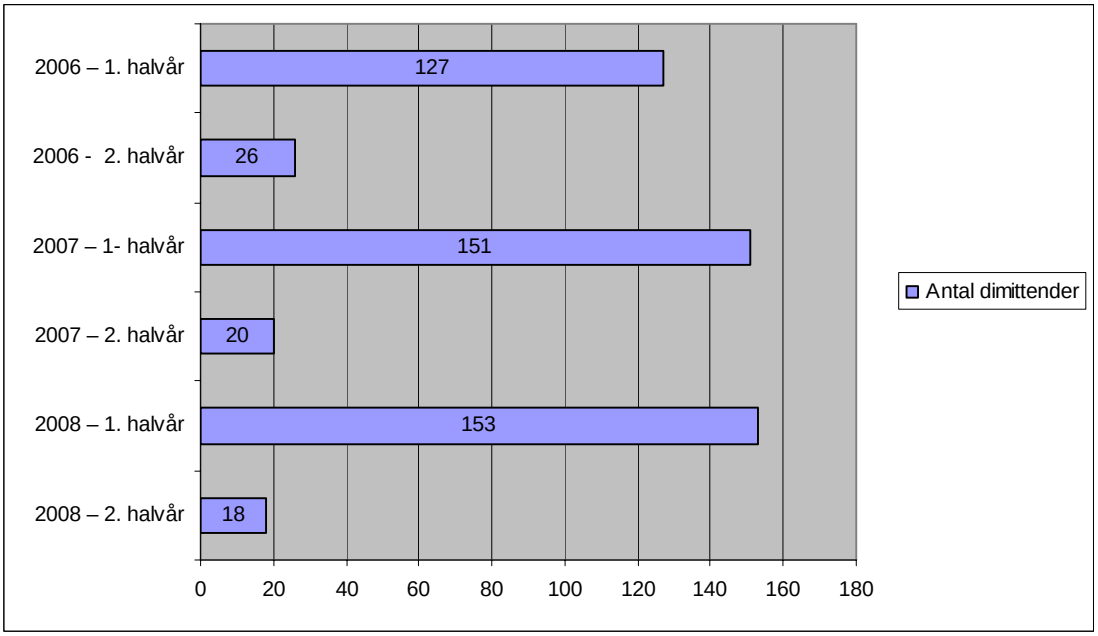
Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

Sammenligner man fordelingerne i de to figurer, fremgår det at en del af dimittenderne har skiftet uddannelsessted undervejs i studiet. En nøjere analyse af fordelingerne viser at der primært er tale om skift fra Ankerhus til Suhr's. 45 af de i alt 61 respondenter der har skiftet fra én institution til en anden undervejs i deres uddannelse, har således skiftet fra Ankerhus til Suhr's. De øvrige 16 der har skiftet, fordeler sig jævnt på de øvrige mulige skift.

3.2 Fordeling på afslutningstidspunkt

Som figur 3 viser, er 1. halvår den tid på året hvor flest er dimitteret, og der er samtidig sket en mindre stigning i antallet af dimittender i 1. halvår i løbet af perioden 2006-2008.

Figur 3
Dimittendernes fordeling på afslutningstidspunkt (N = 523)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

Af figurens tal fremgår det at de der dimitterede i 1. halvår 2006, udgør 24 % af dimittenderne, mens de der dimitterede i 1. halvår 2007, og de der dimitterede i 1. halvår 2008, hver udgør 29 %.

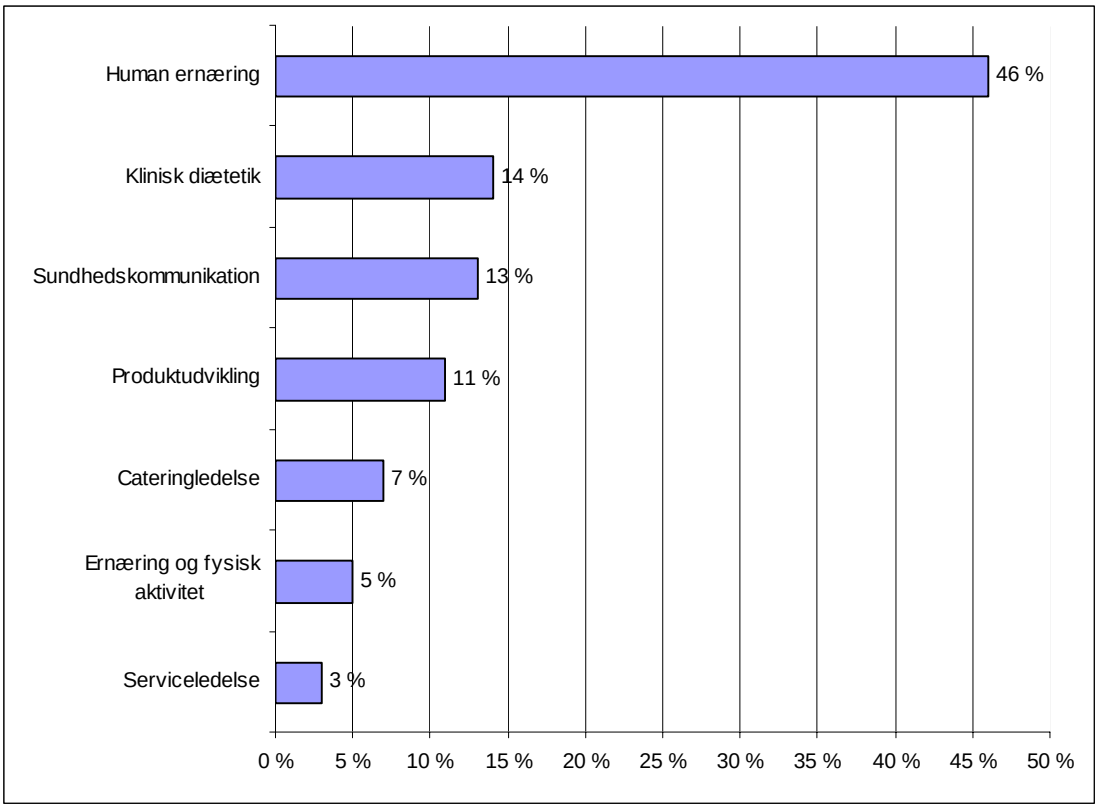
Selvom antallet der er dimitteret i 2. halvår, er faldet fra 2006 til 2008, er der i løbet af perioden samlet set et stigende antal dimittender, idet antallet af dimittender for årene 2006-2008 udgør henholdsvis 153, 171 og 171.

Stigningen i antallet af dimittender er sket fra 2006 til 2007, og antallet af dimittender er derefter stagneret. Da denne undersøgelse er gennemført i oktober 2008, kan det dog ikke udelukkes at der vil være flere dimitterer inden udgangen af 2008, og at man dermed senere vil kunne konstatere en fortsat stigning.

3.3 Fordeling på speciale

Som figur 4 viser, er human ernæring det speciale som markant flest (46 %) af dimittenderne har. Andelene der har speciale i klinisk diætetik, sundhedskommunikation og produktudvikling, er mellem 11 % og 14 %, mens andelene for de sidste tre specialer, serviceledelse, cateringledelse og ernæring og fysisk aktivitet, er mellem 3 % og 7 %.

Figur 4
Dimittendernes fordeling på specialer (N =513)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

Forskellene i hvor mange der har de forskellige specialer, hænger naturligvis delvist sammen med at ikke alle specialer udbydes på alle de tre uddannelsessteder hvorfra der til og med september 2008 er uddannet professionsbachelorer i ernæring og sundhed. Mens Suhr's og Ankerhus har udbudt alle syv specialer i hele den periode uddannelsen har eksisteret, har Jysk CVU hidtil kun udbudt specialerne human ernæring, klinisk diætetik og cateringledelse.

3.4 Omfang og karakter af merit

10 % af dimittenderne har fået merit for et eller flere studieelementer på baggrund af en tidligere uddannelse eller et tidligere kursus. De 10 % dækker imidlertid over betydelige forskelle mellem de tre uddannelsesinstitutioner. Således fik 31 % af dem der påbegyndte uddannelsen på Jysk CVU, merit for et eller flere studieelementer, mens den tilsvarende andel blandt dem der påbegyndte uddannelsen på Suhr's eller Ankerhus, er henholdsvis 6 % og 5 %.

Fagene Tilberedningsmetodik og Anatomi og fysiologi er de studieelementer som flest angiver at de har fået merit for.

4 Beskæftigelsesforhold

Dette kapitel giver indblik i dimittendernes beskæftigelsesforhold i perioden efter at de afsluttede uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed, og undersøger hvilke sammenhænge der er mellem dimittendernes beskæftigelsesforhold og baggrundsforholdene som er beskrevet i kapitel 3. Kapitlet afdækker således blandt andet dimittendernes socioøkonomiske status. Kapitlet fokuserer dog primært på at afdække hvordan de dimittender der er i uddannelsesrelateret beskæftigelse, fordeler sig på sektorer og brancher, stillingskategori og ugentlig arbejdstid, og hvilke sammenhænge der er mellem disse fordelinger og baggrundsforhold som specialeretning, uddannelsessted og afslutningsår.

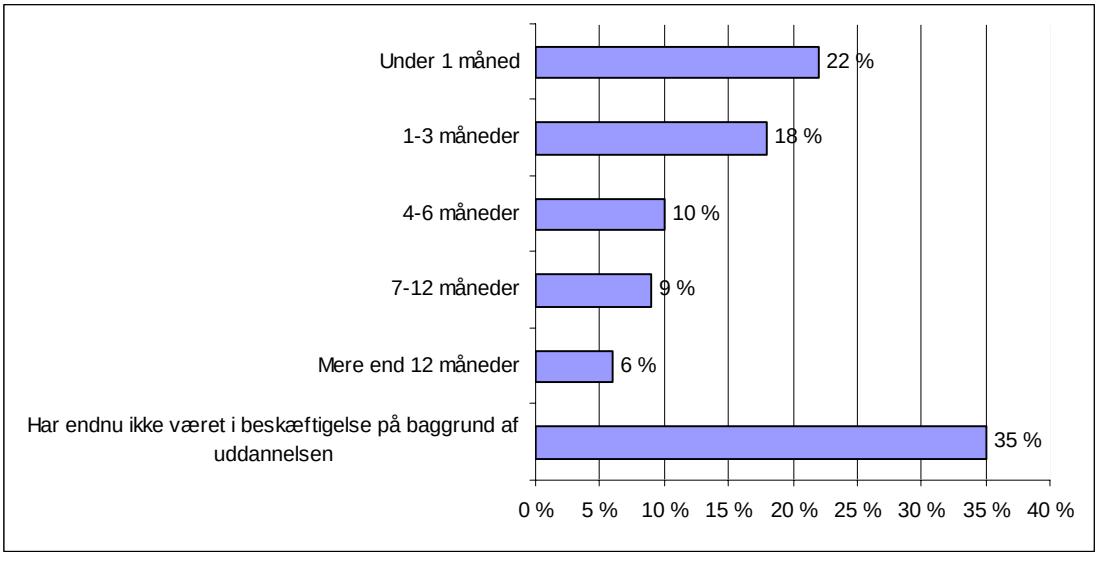
Hvor det er relevant og muligt, perspektiverer kapitlet resultaterne fra 2008-undersøgelsen med den undersøgelse der blev gennemført i 2005.

4.1 Fra dimission til uddannelsesrelateret beskæftigelse

80 % af dem der er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed til og med september 2008 har været i beskæftigelse siden de dimitterede fra uddannelsen.

Andelen der er i beskæftigelse specifikt på baggrund af uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed er 65 % (jf. figur 5). Beregnet i forhold til andelen af beskæftigede er andelen af dimittender i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen 80 %. De beskæftigede omfatter fastansatte, projektansatte, vikaransatte og selvstændigt erhvervsdrivende. 22 % af dimittenderne angiver at de kom i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed mindre end 1 måned efter at de afsluttede uddannelsen. 18 % angiver at dette skete 1-3 måneder efter afslutningen, 10 % angiver at der gik 4-6 måneder, 9 % at der gik 7-12 måneder og 6 % angiver at der gik mere end 12 måneder før de fik beskæftigelse på baggrund af uddannelsen.

Figur 5
Dimittendernes fordeling på hvornår de efter afsluttet uddannelse kom i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen (N = 513)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

Som det fremgår af figuren, er der imidlertid også 35 % af den samlede dimittendgruppe svarende til 20 % af de der har været i beskæftigelse der angiver at de endnu ikke har været i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen. 44 % af disse personer angiver at de er beskæftigede lønmodtagere og dermed er i beskæftigelse men ikke på baggrund af deres uddannelse til professionsbachelor i ernæring og sundhed. Andre 28 % er enten på barselsorlov fra ledighed, ledige med dagpenge fra a-kasse eller i et enkelt tilfælde ledig på kontanthjælp. Endelig angiver 27 % (49 personer) at de er under uddannelse, og en optælling af disse personers svar på hvilken uddannelse der er tale om, viser at de hyppigste er kandidatuddannelserne i human ernæring (10 personer), folkesundhedsvidenskab (6 personer) og klinisk ernæring (4 personer). Derudover læser 3 på kandidatuddannelser på DPU, 2 på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, 2 på sygeplejerskeuddannelsen og 2 på fysioterapeutuddannelsen. De resterende 20 personer fordeler sig på forskellige, primært ernærings- og sundhedsrelaterede, uddannelser.

De fleste dimittender (58 %) befinder sig i oktober 2008 stadig i deres første beskæftigelse, mens 24 % er i anden beskæftigelse på baggrund af uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed. Således er i alt 82 % af de dimittender der på et eller andet tidspunkt efter at de har afsluttet uddannelsen har fået beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, fortsat i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen i oktober 2008. Yderligere 9 % er i beskæftigelse, men ikke på baggrund af uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed.

9 % (30 personer) er ikke længere i beskæftigelse på undersøgelsestidspunktet selvom de tidligere har haft uddannelsesrelevant beskæftigelse. 18 af disse personer (svarende til 60 %) er ledige, og af disse har nogle barselsorlov fra ledighed. 9 personer (33 %) er under uddannelse, blandt andet til kandidat i human ernæring, mens 2 personer (7 %) er hjemmegående. Andelen der er i beskæftigelse på undersøgelsestidspunktet er således 74 % mens 26 % ikke er i beskæftigelse.

De følgende afsnit beskriver hvilke forskelle der er i dimittendernes beskæftigelsessituation i forhold til hvilken institution de er dimitteret fra, hvilket speciale de har, og hvornår de har afsluttet uddannelsen. Afsnittene baserer sig på dimittendernes oplysninger om hvor lang tid der gik fra de afsluttede uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed til de fik beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, og omhandler således alene de dimittender der er kommet i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen. Afslutningsvis sammenlignes dimittendernes socioøkonomiske status med den socioøkonomiske status i 2003 blandt dem der i perioden 1998 til 2002 er dimitteret fra uddannelserne ernærings- og husholdningsøkonom, økonoma og klinisk diætist..

4.1.1 Institutionsrelaterede forskelle

Sammenligner man de tre uddannelsesinstitutioner (jf. tabel 1), er andelen der endnu ikke har været i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, størst blandt dimittenderne fra Suhr's (39 %) og Ankerhus (38 %), mens den er lavest blandt dimittenderne fra Jysk CVU (22 %). Forskelle i andelene med hensyn til dem der er kommet i job på baggrund af uddannelsen, fremgår også af tabel 1. Det skal dog nævnes at forskellene ikke er statistisk signifikante.

Tabel 1
Sammenhæng mellem dimissionssted og tid fra dimission til første beskæftigelse (N = 513)

	Suhr's		Ankerhus		Jysk CVU	
	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Har endnu ikke været beskæftiget på baggrund af uddannelsen	39 %	109	38 %	50	22 %	22
Tid fra dimission til beskæftigelse for øvrige:						
Under 1 måned	19 %	53	22 %	29	32 %	31
1-3 måneder	17 %	47	20 %	27	16 %	16
4-6 måneder	9 %	25	8 %	11	16 %	16
7-12 måneder	9 %	25	9 %	12	9 %	9
Mere end 12 måneder	8 %	23	3 %	4	4 %	4
I alt	100 %	282	100 %	133	100 %	98

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

4.1.2 Specialerelaterede forskelle

Der er sammenhæng mellem specialeretning og dimittendernes svar på hvornår eller om de er kommet i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen. Der er således specialerne imellem betydelig forskel på hvilken andel der endnu ikke har været i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen. Mens denne andel er mindst 40 % når det gælder dimittender med speciale i ernæring og fysisk aktivitet (46 %), sundhedskommunikation (45 %) og human ernæring (40 %), er den nede på 13 % blandt dimittenderne i cateringledelse. For de øvrige tre specialer ligger andelen på mellem 23 % og 32 %.

Tabel 2
Sammenhæng mellem speciale og tid fra dimission til første beskæftigelse (N = 513)

	Human ernæring	Klinisk Diætetik	Catering-ledelse	Service-ledelse	Sundheds-kommunikation	Produkt-udvikling	Ernæring og fysisk aktivitet
Har endnu ikke været beskæftiget på baggrund af uddannelsen	40 %	23 %	13 %	29 %	45 %	32 %	46 %
Tid fra dimission til beskæftigelse for øvrige:							
Under 1 måned	14 %	31 %	55 %	29 %	12 %	27 %	29 %
1-3 måneder	17 %	26 %	16 %	23 %	15 %	16 %	8 %
4-6 måneder	10 %	14 %	8 %	18 %	6 %	11 %	8 %
7-12 måneder	10 %	5 %	8 %	0 %	12 %	11 %	8 %
Mere end 12 måneder	9 %	1 %	0 %	0 %	10 %	4 %	0 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

4.1.3 Forskelle relateret til afslutningsår

Ikke overraskende viser en analyse af sammenhængen mellem afslutningsår og hvor lang tid der gik før dimittenderne fik beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, at andelen der endnu ikke har fået beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, er størst blandt dem der er dimitteret i 2008. Som det fremgår af tabel 3 er denne andel blandt 2008-dimittenderne 43 %, mens den er henholdsvis 32 % og 29 % blandt dimittenderne fra 2006 og 2007. Tabel 3 viser samtidig at den andel der kommer i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen inden for de første 3 måneder efter at de har afsluttet uddannelsen, er steget betydeligt over årene. Mens denne andel udgjorde 32 % i 2006, udgjorde den 41 % i 2007 og 46 % i 2008.

Tabel 3
Sammenhæng mellem afslutningsår og tid fra dimission til første beskæftigelse (N = 495)

	2006		2007		2008	
	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Har endnu ikke været beskæftiget på baggrund af uddannelsen	32 %	49	29 %	50	43 %	73
Tid fra dimission til beskæftigelse for øvrige:						
Under 1 måned	18 %	28	24 %	41	25 %	44
1-3 måneder	14 %	22	17 %	29	21 %	36
4-6 måneder	12 %	19	11 %	19	8 %	13
7-12 måneder	9 %	14	15 %	25	3 %	5
Mere end 12 måneder	14 %	21	4 %	7	0 %	0
I alt	100 %	153	100 %	171	100 %	171

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

4.1.4 Socioøkonomisk status før og nu

I tabel 4 er den socioøkonomiske status blandt dimittenderne fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed sammenlignet med den socioøkonomiske status i 2003 blandt dem der i perioden 1998 til 2002 er dimitteret fra uddannelserne ernærings- og husholdningsøkonom, økonoma og klinisk diætist.

Tabel 4
Socioøkonomisk status blandt nyuddannede professionsbachelorer i ernæring og sundhed sammenlignet med socioøkonomisk status i 2003 blandt ernærings- og husholdningsøkonomer, økonomaer og kliniske diætister fra 1998 til 2002

	Nyuddannede professionsbachelorer i ernæring og sundhed		Ernærings- og husholdningsøkonomer, økonomaer og kliniske diætister	
	Procent	Antal	Procent	Antal
Lønmodtagere	77 %	395	75 %	679
Selvstændige	3 %	17	2 %	19
Uddannelsessøgende	10 %	49	3 %	25
Arbejdsløse	10 %	50	8 %	74
Andre personer*	0 %	2	11 %	95
Uoplyst**	0 %	0	1 %	11
I alt	100 %	513	100 %	903

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse 2008 og arbejdsmarkedsundersøgelse fra 2005

* Kategorien "Andre personer" omfatter personer uden for arbejdsstyrken (dog ikke uddannelsessøgende)

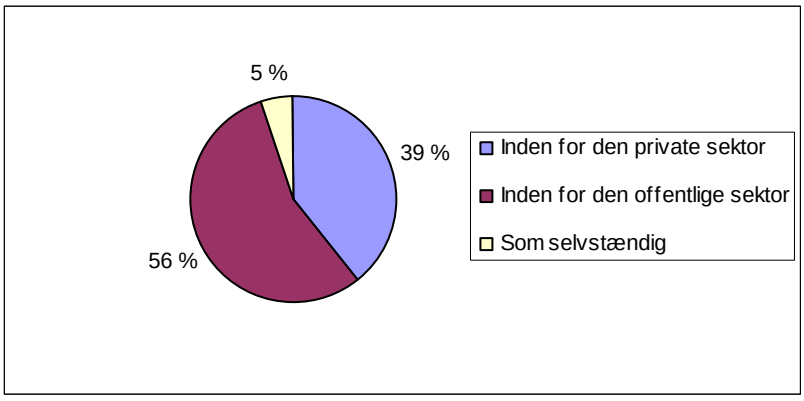
** kategorien "Uoplyst" omfatter personer der ikke kan knyttes oplysninger til fordi personnummeret ikke kan matches med oplysninger i registret. Der vil typisk være tale om personer der opholder sig i udlandet.

Tabellen viser at der ikke er nævneværdige forskelle i de andele der er lønmodtagere, selvstændige eller arbejdsløse. Andelen af uddannelsessøgende og dermed andelen der er under uddannelse, er imidlertid betydeligt større blandt dem der er dimitteret som professionsbachelorer i ernæring og sundhed. Til gengæld er kategorien "Andre personer" ikke aktuel for professionsbachelorerne.

4.2 Sektor og branche

Figur 6 viser at blandt dem der er i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed, blev 56 % i deres første job beskæftiget inden for den offentlige sektor, og 39 % inden for den private sektor. For de resterende 5 % var den første beskæftigelse som selvstændigt erhvervsdrivende. Hovedparten af de selvstændigt erhvervsdrivende angiver at de drev og/eller driver virksomhed med kostvejledning.

Figur 6
Dimittendernes første beskæftigelse fordelt på sektor og selvstændig (N = 332)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

4.2.1 Institutionsrelaterede forskelle

Andelene af Suhr's' og Ankerhus' dimittender der er i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen og er ansat i den offentlige sektor, henholdsvis i den private sektor, er stort set identiske. Andelen inden for den offentlige sektor er i begge tilfælde 53 %, mens andelen inden for den private sektor er henholdsvis 43 % og 41 %. Blandt dimittenderne fra Jysk CVU er fordelingen mellem offentlig ansættelse og privat ansættelse ved første job anderledes. Her er 67 % ansat inden for den offentlige sektor, mens 28 % er ansat inden for den private sektor. Andelen af offentligt ansatte er således markant højest blandt dimittender fra Jysk CVU. Dette skal sandsynligvis forklares

ved at Jysk CVU kun udbyder netop de tre specialer (human ernæring, klinisk diætetik og cateringledelse) som jf. afsnit 4.2.2 er kendetegnet ved at være de specialer hvorfra flest bliver ansat i den offentlige sektor i deres første job. Det skal dog bemærkes at der ikke er statistisk signifikant sammenhæng mellem hvor dimittenderne er dimitteret fra, og i hvilken branche de er ansat.

Andelen af selvstændigt erhvervsdrivende ligger for alle tre institutioners vedkommende på 5 til 6 %.

4.2.2 Specialerelaterede forskelle

Der er i udstrakt grad sammenhæng mellem hvilket speciale dimittenderne har, og i hvilken sektor de fik deres første beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, eller om de er startet som selvstændigt erhvervsdrivende. Andelen der er ansat inden for den offentlige sektor, er størst blandt dem med speciale i cateringledelse (82 %) og klinisk diætetik (75 %). For de øvrige fem specialers vedkommende ligger andelen i den offentlige sektor fra 39 % (ernæring og fysisk aktivitet) til 56 % (human ernæring), med undtagelse af specialet produktudvikling hvor andelen kun er 21 %.

Ikke overraskende er de med speciale i produktudvikling dem der i højeste grad er ansat i den private sektor (76 %), mens de med speciale i human ernæring eller klinisk diætetik har den laveste grad af ansættelse i den private sektor. For disse to specialers vedkommende er denne andel henholdsvis 18 % og 21 %

Det lave antal selvstændigt erhvervsdrivende kombineret med de mange specialer gør det vanskeligt at konkludere noget sikkert om eventuelle forskelle specialerne imellem med hensyn til andelen af selvstændige. Det er dog alligevel værd at bemærke at langt hovedparten (76 %) af dem der er selvstændigt erhvervsdrivende som første beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, har speciale i human ernæring.

4.2.3 Omfang af jobskift

24 % af de dimittender der senest i oktober 2008 er kommet i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed, har skiftet til anden beskæftigelse på baggrund af uddannelsen mindst én gang siden deres første beskæftigelse. 65 % af disse har nu job i den offentlige sektor, mens 33 % arbejder i den private sektor, og 2 personer (svarende til 2 %) er selvstændigt erhvervsdrivende.

Blandt dem der som første beskæftigelse på baggrund af uddannelsen var ansat i den offentlige sektor, har langt de fleste (71 %) skiftet til et andet job i den offentlige sektor. Blandt dem der som første beskæftigelse på baggrund af uddannelsen var ansat i den private sektor, er billedet mere varieret. Her har 55 % skiftet til den offentlige sektor, mens 42 % har skiftet til et andet job i den private sektor. En enkelt person (svarende til 3 %) har skiftet til beskæftigelse som selvstændigt erhvervsdrivende.

4.2.4 Fordeling på brancher i den offentlige sektor

Med 37 % af dimittenderne der er kommet i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, er det offentlige sygehusvæsen den branche der er mest udbredt som første beskæftigelsessted for de offentligt ansatte dimittender. Offentlige sociale institutioner og foranstaltninger er med 33 % af de offentligt ansatte dimittender den næststørste. Dernæst følger undervisning i offentligt regi med 16 % og offentlig administration med 9 %. De resterende 5 % med den offentlige sektor som første beskæftigelse har angivet at de blev ansat i en anden branche end en af de fire ovennævnte.

Rækkefølgen af de offentlige branchers popularitet er næsten den samme blandt dem der er skiftet til beskæftigelse i den offentlige sektor efter deres første job, men procentfordelingerne varierer betydeligt. 39 % er ansat i det offentlige sygehusvæsen, og sygehusvæsenet er dermed den branche hvor flest er ansat. Med andele på 20 % hver er undervisning i offentligt regi og offentlig administration de næsthyppigste brancher. Dernæst følger offentlige sociale institutioner og foranstaltninger med 18 %. De resterende 4 % af de dimittender der har skiftet til den offentlige sektor, fordeler sig på en række andre brancher.

4.2.5 Fordeling på brancher i den private sektor

Dimittenderne med den private sektor som første ansættelsessted på baggrund af uddannelsen fordeler sig med 30 % i private sundhedstilbud, 20 % i industrien (herunder fødevareindustrien), 19 % i private sociale institutioner og foranstaltninger, 9 % i undervisning i privat regi, 8 % i forretningsservice, 7 % i detailhandel og 6 % i hotel og restauration.

Da kun 26 af dimittenderne har skiftet til beskæftigelse i den private sektor, er procentfordelingen på de mange brancher så følsom over for enkeltpersoners angivelser at den ikke kommenteres her.

4.2.6 Branchetilknytning før og nu

I tabel 5 er branchetilknytningen blandt dimittenderne fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed der er kommet i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen, sammenlignet med branchetilknytningen i 2003 blandt dem der i perioden 1998 til 2002 er dimitteret fra uddannelserne ernærings- og husholdningsøkonom, økonoma og klinisk diætist.

Tabel 5
Branchetilknytningen i 2008 blandt nyuddannede professionsbachelorer i ernæring og sundhed sammenlignet med branchetilknytningen i 2003 blandt ernærings- og husholdningsøkonomer økonomaer og kliniske diætister fra 1998 til 2002

	Nyuddannede professionsbachelorer i ernæring og sundhed		Ernærings- og husholdningsøkonomer, økonomaer og kliniske diætister	
	Procent	Antal	Procent	Antal
Sociale institutioner/foranstaltninger	27 %	86	22 %	175
Undervisning	13 %	40	16 %	132
Sundhedsvæsen/sundhedstilbud	35 %	110	22 %	178
Offentlig administration	5 %	17	4 %	30
Forretningsservice	3 %	11	8 %	61
Detailhandel	3 %	9	4 %	36
Hotel og restauration	3 %	8	5 %	44
Industri, herunder fødevareindustri	8 %	25	4 %	33
Andet	3 %	9	14 %	114
I alt	100 %	315	100 %	803

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse 2008 og arbejdsmarkedsundersøgelse fra 2005

Tabellen viser at der især er forskel på i hvilket omfang dimittenderne fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed og dimittenderne fra de uddannelser den erstattede, er ansat i det offentlige sundhedsvæsen, forretningsservice og industri. Mens dimittender fra professionsbacheloruddannelsen i langt højere grad er ansat i det offentlige sundhedsvæsen eller private sundhedstilbud og i industrien, herunder fødevareindustrien, er det modsatte tilfældet i forhold til branchen "forretningsservice".

4.3 Stillingskategori og ugentlig arbejdstid

4.3.1 Stillingskategori

89 % af de offentligt og privat ansatte dimittender der er kommet i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed, fik ansættelse på medarbejderniveau som konsulent, vejleder, rådgiver eller anden form for medarbejder ved deres første ansættelse, mens de resterende 11 % blev ansat i lederjob.

De der blev ansat i lederjob som første beskæftigelse, findes primært blandt dem med speciale i cateringledelse, serviceledelse og ernæring og fysisk aktivitet. 31-33 % af dimittenderne med disse tre specialer fik således i deres første job ansættelse som leder eller chef. Andelen blandt dimittender fra specialerne human ernæring, klinisk diætetik og sundhedskommunikation der blev ansat i lederjob som første beskæftigelse ligger modsat på mellem 3 % og 6 %, mens produktudvikling med 19 % ligger midt imellem.

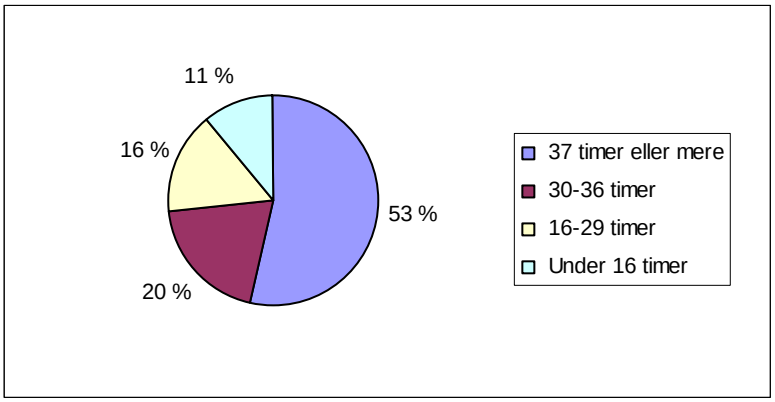
Blandt dem der har skiftet job siden deres første beskæftigelse, er 94 % i deres nuværende job ansat på medarbejderniveau, mens 6 % er ansat i lederjob.

Ikke overraskende er klinisk diætist den specifikke stillingsbetegnelse som er mest udbredt blandt dimittenderne. Dernæst følger en gruppe af betegnelser som kostfaglig eneansvarlig, kostvejleder mv. og en gruppe af betegnelser som ernæringskonsulent, ernæringsassistent mv. Stillingsbetegnelser som sundhedskonsulent, underviser, projektmedarbejder, -projektleder, tilsynsførende, produktudvikler, økonoma og køkkenmedarbejder eller køkkenleder er også relativt udbredte.

4.3.2 Ugentlig arbejdstid

For hovedparten (53 %) af dimittenderne der er kommet i beskæftigelse på baggrund af uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed var den ugentlige arbejdstid ifølge den oprindelige ansættelseskontrakt i deres første job 37 timer eller mere. 20 % blev ansat 30-36 timer, 16 % 16-29 timer og de resterende 11 % under 16 timer om ugen. Fordelingen er illustreret i figur 7.

Figur 7
Dimittendernes ugentlige arbejdstid i følge deres første ansættelseskontrakt (N = 312)

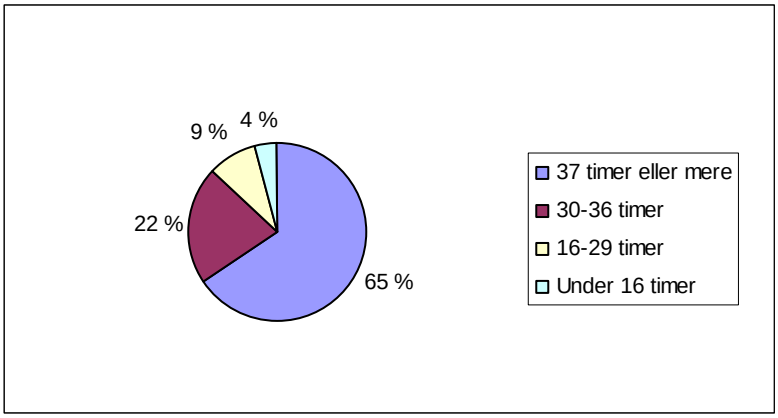

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

En nærmere analyse af data fra undersøgelsen viser at der er sammenhæng mellem dimittendernes speciale og antallet af ugentlige arbejdstimer ifølge deres første ansættelseskontrakt. Andelen med en aftalt arbejdstid på minimum 30 timer er størst blandt dem med speciale i cateringledelse (94 %), serviceledelse (92 %) og produktudvikling (92 %), mens den er lavest blandt dem med speciale i ernæring og fysisk aktivitet (54 %) og klinisk diætetik (56 %). Andelene blandt dem med speciale i human ernæring og sundhedskommunikation placerer sig mellem disse yderpoler.

Dimittendernes angivelse af hvad deres arbejdstid er ifølge deres nuværende ansættelseskontrakt, er illustreret i figur 8 som viser at den aftalte arbejdstid for en del af dimittenderne er øget siden de indgik deres oprindelige ansættelseskontrakt, uanset om de har skiftet job eller ej. En nærmere analyse viser at blandt dem hvis oprindelige ansættelseskontrakt lød på 30-36 ugentlige timer, har 29 % nu en kontrakt på 37 timer om ugen eller mere. 62 % af dem med en oprindelig ansættelseskontrakt på 16-29 timer har en nuværende kontrakt der lyder på minimum 30 timer, mens den tilsvarende andel blandt dem med en oprindelig ansættelseskontrakt på under 16 timer er 39 %.

Figur 8
Dimittendernes ugentlige arbejdstid i følge deres nuværende ansættelseskontrakt (N = 258)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

En nærmere analyse viser også i dette tilfælde at der er sammenhæng mellem dimittendernes speciale og antallet af ugentlige arbejdstimer ifølge deres nuværende ansættelseskontrakt. Andelen med en aftalt arbejdstid på minimum 30 timer er således fortsat størst blandt dem med speciale i cateringledelse og serviceledelse hvor andelen nu er oppe på 100 %. Andelen for dimittender med speciale i sundhedskommunikation er ændret betydeligt, idet der nu også er 100 % af disse dimittender der er ansat minimum 30 timer pr uge. Blandt dem med speciale i produktudvikling er den tilsvarende andel 97 %. Andelen med minimum 30 timers ugentlig arbejdstid ifølge ansættelseskontrakten er fortsat lavest blandt dem med speciale i ernæring og fysisk aktivitet (64 %) og klinisk diætetik (74 %). Andelen blandt dem med speciale i human ernæring placerer sig med 83 % fortsat mellem disse yderpoler.

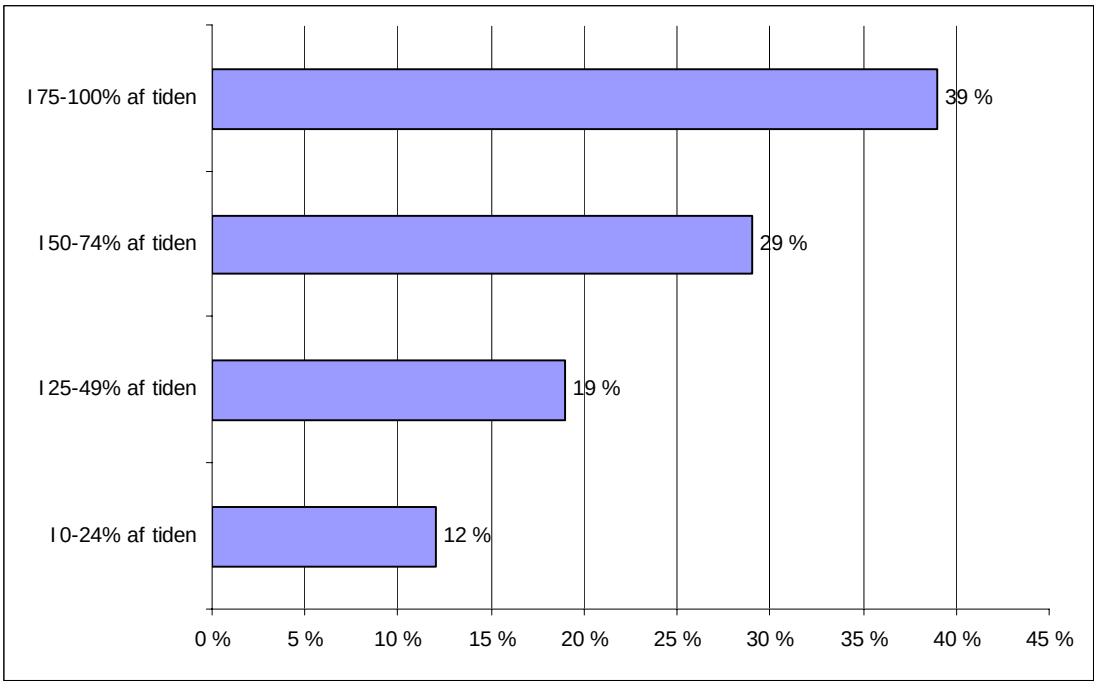
5 Beskæftigelsens relevans

Beskrivelsen i kapitel 4 af branchetilknytningen blandt dem der er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed til og med september 2008, kan bruges til at vurdere i hvilken grad de hidtidige dimittender fra uddannelsen har fået beskæftigelse inden for et – i forhold til uddannelsen – relevant fagligt felt. Branchetilknytningen giver imidlertid ikke indblik i i hvilket omfang dimittenderne anvender kompetencer de har opnået gennem deres uddannelse. For at belyse dette er de dimittender der er i job på baggrund af uddannelsen, blevet stillet to afsluttende spørgsmål der på hver sin måde indikerer i hvilket omfang deres nuværende beskæftigelse er relevant i forhold til uddannelsen. De to afsnit i dette kapitel behandler dimittendernes svar på disse spørgsmål.

5.1 Anvendelse af uddannelsesbaserede kompetencer

Langt hovedparten (68 %) af de dimittender der er beskæftiget på baggrund af uddannelsen, vurderer at de anvender kompetencer de har tilegnet sig gennem uddannelsen, i minimum 50 % af deres arbejdstid. Figur 9 illustrerer dette, idet den viser at der er tale om at 39 % vurderer at de anvender kompetencer som de har tilegnet sig gennem uddannelsen, i 75-100 % af deres arbejdstid, mens 29 % vurderer at der er tale om 50-74 % af tiden. 19 % vurderer at de anvender kompetencer som de har tilegnet sig gennem uddannelsen, i 25-49 % af deres arbejdstid, mens de resterende 12 % vurderer at det kun er tilfældet i 0-24 % af arbejdstiden.

Figur 9
Andel af arbejdstid hvori dimittenderne anvender kompetencer tilegnet gennem uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed (N =272)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

En nærmere analyse viser at der er sammenhæng mellem dimittendernes speciale og deres vurdering af i hvor stor en del af deres arbejdstid de anvender kompetencer som de har tilegnet sig gennem uddannelsen (jf. tabel 6).

Tabel 6
Sammenhæng mellem speciale og anvendelse af kompetencer tilegnet gennem uddannelsen

(N = 272)

	Human ernæring	Klinisk Diætetik	Catering-ledelse	Service-ledelse	Sundheds-kommunikation	Produkt-udvikling	Ernæring og fysisk aktivitet
75-100 % af Arbejdstiden	39 %	79 %	23 %	22 %	22 %	19 %	46 %
50-74 % af Arbejdstiden	27 %	17 %	39 %	56 %	28 %	41 %	27 %
25-49 % af Arbejdstiden	16 %	2 %	29 %	22 %	38 %	25 %	18 %
0-24 % af Arbejdstiden	17 %	2 %	10 %	0 %	12 %	16 %	9 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

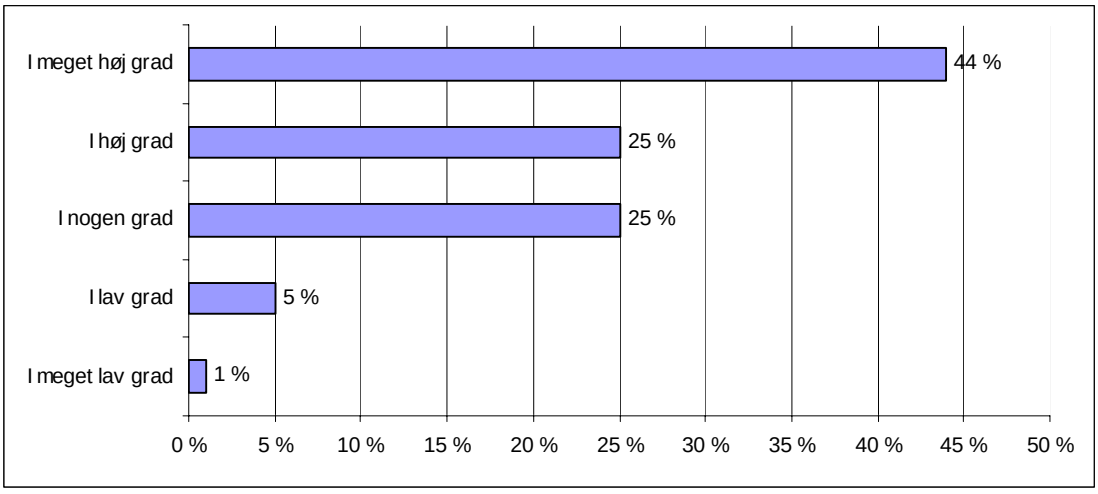
Som tabellen viser, er anvendelse i 75-100 % af tiden det absolut hyppigste svar blandt dem med speciale i klinisk diætetik, idet 79 % af disse dimittender angiver dette. For alle de øvrige specialer gælder at andelen der svarer at de anvender kompetencer fra uddannelsen i 75-100 % af deres arbejdstid, er mindre end 50 %. Mens andelen for dem med speciale i ernæring og fysisk aktivitet er 46 %, og andelen for dem med speciale i human ernæring er 39 %, er andelen blandt de øvrige fire specialer (cateringledelse, serviceledelse, sundhedskommunikation og produktudvikling) 19-23 %.

Ser man på hvor mange der svarer at de anvender kompetencer fra uddannelsen i under 50 % af deres arbejdstid (0-24 % eller 25-49 %), skiller de med speciale i klinisk diætetik sig atter ud. Kun 4 % af disse dimittender angiver at de anvender kompetencer tilegnet gennem uddannelsen i under 50 % af arbejdstiden. Andelen blandt alle de seks øvrige specialer er 22-50 %.

5.2 Beskæftigelsens uddannelsesrelevans

Som figur 10 viser, vurderer 69 % af de dimittender der er beskæftiget på baggrund af uddannelsen, at deres nuværende beskæftigelse "I høj grad" eller "I meget høj grad" samlet set er relevant i forhold til deres uddannelse som professionsbachelorer i ernæring og sundhed. 25 % vurderer at det "I nogen grad" er tilfældet, mens 6 % vurderer at deres nuværende beskæftigelse "I lav grad" eller "I meget lav grad" samlet set er relevant i forhold til deres uddannelse.

Figur 10
Dimittendernes vurdering af i hvilken grad deres nuværende beskæftigelse er relevant i forhold til uddannelsen (N = 272)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse

En sammenstilling af dimittendernes vurdering af deres nuværende beskæftigelses relevans i forhold til uddannelsen og hvilket speciale de har, viser at der er en sammenhæng mellem disse to faktorer. Blandt dem med speciale i klinisk diætetik vurderer 94 % at deres nuværende beskæftigelse samlet set "I høj grad" eller "I meget høj grad" er relevant i forhold til deres uddannelse som professionsbachelorer i ernæring og sundhed. Andelen der vurderer dette blandt dem med speciale i human ernæring, er 72 %, mens andelen blandt dem med speciale i cateringledelse og sundhedskommunikation er henholdsvis 61 % og 59 % og blandt dem med speciale i produktudvikling 56 %.

Inkluderer man andelen der vurderer at deres nuværende beskæftigelse samlet set "I nogen grad" er relevant i forhold til deres uddannelse, som en del af dem der har en positiv vurdering af deres nuværende beskæftigelses uddannelsesrelevans, opvejes disse forskelle i vid udstrækning. For alle fem specialers vedkommende er der nemlig tale om at maksimalt 10 % af de dimittender der har specialet, vurderer at deres beskæftigelse samlet set "I lav grad" eller "I meget lav grad" er relevant i forhold til deres uddannelse.

På grund af det relativt lave antal dimittender med speciale i serviceledelse og ernæring og fysisk aktivitet er disse to specialer ikke medtaget i sammenstillingen.

Appendiks A

Metode

Dette appendiks indeholder en beskrivelse af den metodiske proces for spørgeskemaundersøgelsen af beskæftigelsen for professionsbachelorer i ernæring og sundhed der er dimitteret fra uddannelsen til og med september 2008, og analyserer undersøgelsens kvalitet. Appendikset beskriver således blandt andet den udviklingsproces som lå forud for udsendelsen af spørgeskemaet, og undersøgelsens svarprocent og præsenterer en analyse af bortfald i undersøgelsen.

Udarbejdelse af spørgeskema

Referenceramme

Spørgeskemaet blev udarbejdet med afsæt i undersøgelsens formål og i den undersøgelse af arbejdsmarkedet for professionsbachelorer i ernæring og sundhed som EVA gennemførte for Undervisningsministeriet i 2005 og offentliggjorde i februar 2006.

Kvalitetssikring

En foreløbig version af spørgeskemaet blev sendt til kommentering hos Undervisningsministeriets kontaktperson, studielederne på de uddannelsesinstitutioner der udbyder uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed, censorformanden for uddannelsen og professionshøjskolernes rektorforsamling. Kommentarerne gav anledning til en række indholdsmæssige ændringer og uddybninger som blev implementeret inden skemaet blev sendt i pilottest.

Pilottest

For at sikre at spørgeskemaets spørgsmål og svarmuligheder var relevante for målgruppen, blev spørgeskemaet valideret via pilottest blandt dimittender fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed. Fem testpersoner blev udvalgt så de så vidt muligt kom fra forskellige uddannelsesinstitutioner, og blev rekrutteret telefonisk. Testpersonerne fik dernæst pr. e-mail tilsendt spørgeskemaet og blev bedt om at forholde sig til om de spørgsmål, svarkategorier og begreber der blev anvendt i skemaet, var relevante, forståelige og dækkende. Testpersonerne blev således bedt om at besvare spørgeskemaet med fokus på at notere sig eventuelle uklarheder undervejs. Efterfølgende blev der gennemført telefoninterview med hver af testpersonerne. Testpersonernes kommentarer blev systematisk noteret, og som hovedregel blev der kun foretaget ændringer i spørgeskemaet hvis flere testpersoner havde ensartede kommentarer eller ændringsforslag til samme spørgsmål.

Som det fremgår ovenfor, blev der rekrutteret fem dimittender til pilottest men det lykkedes efterfølgende kun at få pilottestet skemaet blandt tre af disse. EVA vurderer at pilottesten af skemaet alligevel har opfyldt sit formål, og at de justeringer som den medførte, har bidraget til at skemaet i helt overvejende grad har fungeret efter hensigten.

Gennemførelse af undersøgelsen

Identifikation af respondentgruppe

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført som en totalundersøgelse blandt alle der er dimitteret fra uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed i perioden ultimo 2005 til og med september 2008, og som det har været muligt at opnå aktuelle adresser på via CPR-registret. CPR-numre på dimittenderne er leveret af de tre uddannelsessteder hvorfra der er dimittender fra

uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed i perioden ultimo 2005 til og med september 2008.

Tabel 7 viser det antal CPR-numre der blev modtaget fra hver af de tre uddannelsesinstitutioner, og det antal adresser som konverteringen via CPR-registret resulterede i. Som det kan udledes af tabellen, er der en relativt stor andel af dimittenderne (samlet 23 %) som CPR-registret ikke har kunnet levere aktuelle adresser på. Denne andel er særligt høj for Ankerhus (29 %), mens den er lavest for Jysk CVU (14 %).

Tabel 7
Undersøgelsens population

	Antal dimittender	Antal valide adresser	Undersøgelsespopulationens andel af samlet population
Suhr's	563	435	77 %
Ankerhus	283	200	71 %
Jysk CVU	160	138	86 %
I alt	1.006	**773**	77 %

Svarprocenter og bortfald
Spørgeskemaundersøgelsen blev afviklet elektronisk i oktober 2008. Alle dimittender med valide adresser modtog et brev der indeholdt en beskrivelse af undersøgelsen samt et link og en personlig adgangskode til det elektroniske spørgeskema. Brevet blev udsendt 2. oktober med svarfrist 13. oktober. De der ikke havde svaret inden svarfristens udløb, modtog en enkelt skriftlig påmindelse. Af hensyn til tidsplanen for den samlede undersøgelse var der kun mulighed for at deltage i undersøgelsen indtil 28. oktober 2008.

Tabel 8 viser svarprocenten fordelt på de tre institutioner.

Tabel 8
Svarprocent fordelt på institutioner

	Antal udsendte skemaer	Antal indkomne svar	Svarprocent
Suhr's	435	282	65 %
Ankerhus	200	133	67 %
Jysk CVU	138	98	71 %
Ikke angivet	0	11	-
I alt	773	524	**68 %**

Tabellen viser en samlet svarprocent på 68 % hvilket er meget højt. Samtidig er variationen i svarprocenten institutionerne imellem begrænset. 11 har til spørgeskemaets første spørgsmål angivet at de ikke er uddannet som professionsbachelorer i ernæring og sundhed, og er derfor automatisk blevet dirigeret til spørgeskemaets afslutningsside. Disse personer omfatter formentlig nogle der er dimitteret som ernærings- og husholdningsøkonomer men først har afsluttet i 2. halvår 2005 eller senere på grund af længere studietid end den normerede. Hvordan disse 11 personer fordeler sig på de tre institutioner er uvist.

Tabel 9 viser svarprocenten for hver af de tre dimittendår fordelt på de tre institutioner. Tabellen viser en tendens til at de der er uddannet i 2005/06, har haft størst tilbøjelighed til at deltage i undersøgelsen, mens det modsatte er tilfældet for dem der har afsluttet uddannelsen i 2008. Tabellen viser også at det er dimittender fra Suhr's fra 2008 der har været mindst tilbøjelige til at deltage i undersøgelsen.

Tabel 9
Svarprocent fordelt på afslutningsår

	Antal udsendte skemaer			Antal indkomne svar			Svarprocent		
	2005/06	2007	2008	2005/06	2007	2008	2005/06	2007	2008
Suhr's	136	138	161	101	98	83	74 %	71 %	52 %
Ankerhus	55	60	85	39	40	54	71 %	67 %	64 %
Jysk CVU	44	50	44	31	33	34	70 %	66 %	77 %
I alt	235	248	290	171	171	171	**73 %**	**69 %**	**59 %**

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Da den samlede svarprocent er høj og bortfaldet fordeler sig jævnt på de tre institutioner, vurderer EVA at undersøgelsens kvalitet og dermed udsagnskraft er høj på trods af en relativ skævhed i de forskellige dimittendårganges svartilbøjelighed.

Inden for den korte periode institutionerne havde til at levere CPR-numre til undersøgelsen, var det kun Suhr's der kunne nå at matche CPR-oplysninger med specialeoplysninger. Derfor er det ikke muligt at undersøge om dimittender med nogle specialer har været mere tilbøjelige til at svare end andre.

Dataanalyse

Analysen af de indkomne besvarelser på spørgeskemaet er baseret på en udskrift af frekvenstabeller for samtlige spørgsmål som respondenterne har besvaret med et eller flere kryds eller korte tekstsvar. Derudover er der foretaget analyser af sammenhænge mellem svarfordelinger på udvalgte spørgsmål. Der er gennemført signifikanstest på alle analyser af sammenhænge, og medmindre andet er angivet i de enkelte afsnit, er de sammenhænge og forskelle der er identificeret, statistisk signifikante på et 95 % konfidensniveau. Samtlige svarfordelinger er enten vist eller kommenteret i rapporten, mens analyser af sammenhænge kun indgår hvis de har vist sig at være relevante for en dybere forståelse af undersøgelsens overordnede resultater.